

Posudek diplomové práce

Asanace Žižkova na přelomu 70. a 80. let 20. století

Autorka práce: Bc. Eliška Baklová

Vedoucí práce: PhDr. Adéla Gjuríčová, PhD.

E. Baklová si zvolila téma, které ve společnosti rezonuje. Zamýšlená asanace Žižkova se často uvádí jako exemplární případ necitlivého, technokratického přístupu tehdejšího městského plánování a řízení, neboť od konce 70. let minulého století měla začít z mapy Prahy mizet jedna z jejích tradičních dělnických čtvrtí a být nahrazena urbanistickým celkem sídlištního typu. Některé nedávné historické práce pak na „zadrhnutí“ a nedokončení asanace demonstrují změnu politických poměrů a rostoucí vliv alespoň částečně nezávislých expertních a intelektuálních skupin. Avšak sociální, etnické či třeba rodinné poměry těch, kdo v bouraném Žižkově žili, jakož i parametry rozhodování o tom, kdo (ne)byl vystěhován a kam, zůstávají prakticky neznámé. Kolegyni Baklové se podařilo v tomto směru shromáždit velmi zajímavý materiál.

Zvolila si orálněhistorický přístup (použitým metodám sběru a analýzy materiálu věnuje kapitola 1). Pracuje částečně s publikovanými vzpomínkami, vedle nich však dokázala najít značné množství respondentů, kteří na přelomu 70. a 80. let na Žižkově žili a asanaci a stěhování zažili, a pořídit s nimi o jejich více než čtyřicet let staré zkušenosti rozhovor. Počínala si přitom velmi zdatně a zkušeně.

Kapitola 2 nás uvádí do historického kontextu, a to prostřednictvím témat panelových sídlišť, fenoménu moderních asanací, lokální historie, pražského urbanismu i stavby televizní věže. Z výčtu je zřejmé, že volba struktury této kapitoly byla dána historickými přehledy, které se kolegyni podařilo shromáždit, a nevztahuje se příliš metodicky k jí zvoleným výzkumným otázkám. Literaturu k tématu, které existuje jen několik položek, sice zná, ale nevytěžuje z ní pro svou práci mnoho podnětů. Zajímalo by mě, zda by kolegyně nyní, když má práci dopsanou, mohla ještě jednou do článků P. Roubala či monografie P. Čorneje nahlédnout a u obhajoby říci, jestli v nich nyní čte něco jiného, než když psala tuto kapitolu.

Ve 3. kapitole se pouští do vlastního rozboru rozhovorů, který strukturuje podél popisů původních bytových podmínek ve starých domech, jejich bourání a stavby nových domů, vzpomínek na stěhování a proměny sousedských vztahů. Zde je třeba říci, že materiál je sám o sobě tak zajímavý, že i když tato část není metodicky nebo argumentačně nijak převratná, je to napínavá, místy více a místy méně humorná a skoro pořád překvapivě silná četba.

Velmi oceňuji syntetizující kapitola 4, v níž kolegyně odstupuje od okódovaného materiálu a abstrahuje z něj některé jevy, souvislosti a korelace, které sami respondenti neverbalizují, ale ona si jich všímá. Právě zde se objevuje několik zajímavých historicko-

antropologických tvrzení týkajících se vnímání času, vlivu genderové identity a podob nostalgie. Bude zajímavé slyšet, jak tato svá zjištění shrne při obhajobě.

Práce je formálně kvalitně zpracována, má přehlednou strukturu. Autorka nejenže dokázala objevit a získat pozoruhodný materiál, ale neztratila se v něm a od rozhovorů si udržela odstup. Nepadla do časté pasty orální historie, kdy se s rozhovory nakládá jako s pramenem o dané době. Při psaní se dokázala udržet polohy, z níž nahlíží řečené jako pramen svědčící o pozdější reflexi a postoji respondentů. Zachází s rozhovory ohleduplně k respondentům i k historii.

Netřeba dodávat, že se mnou jako s vedoucí práce rozsáhle komunikovala a na mé komentáře k jednotlivým verzím textu reagovala vstřícně, ale kreativně.

Diplomní práci E. Baklové doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm „výborně“.

PhDr. Adéla Gjuričová, PhD.

